dosarul nr. 1-22155073-05-1a-12012022 Judecătoria Cahul, sediul Cantemir
Judecător Mihail Osadcii

D E C I Z I E
în numele Legii

21 decembrie 2023 mun. Cahul
Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul
în componența:
președintele ședinței de judecată, judecător Movilă Vitalie,
judecătorii Dănăilă Ion, Dvurecenschii Evghenii,
cu grefier: Chirov Nadejda,
cu participarea:
procurorului: Caragherghi Mariana,
avocatului: Babenco Valeriu,
părții vătămate: Josu Ana,
apelant: Josu Nicolae,
inculpatului: Seicaș Vasilii,

a judecat în ședința de judecată publică, apelul declarat de către avocatul Babenco Valeriu în interesele inculpatului Seicaș Vasilii și apelul părții vătămate Josu Ana și apelantului Josu Nicolae împotriva sentinței Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 29 decembrie 2022, pronunțată în cauza penală de învinuire a lui:

Seicaș Vasilii *****, data nașterii *****; IDNP *****; domiciliat în *****, cetățean al Republicii Moldova,

învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 186 alin.(2) lit. c) și d) Cod penal,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
1) 25.10.2022 – 29.12.2022 (prima instanță)
2) 12.01.2023 – 21.12.2023 (instanța de apel)

Procedura de citare a părților a fost legal executată.
Apărătorul și inculpatul au pledat pentru admiterea propriului apel și respingerea apelului depus de Josu Ana și Josu Nicolae.

Partea vătămată Josu Ana și apelantul Josu Nicolae au pledat pentru admiterea propriului apel cu respingerea apelului declarat de avocatul Babenco Valeriu

Procurorul nu au susținut apelul înaintat de avocat considerându-l ca fiind neîntemeiat și apelului lui Josu Ana și Josu Nicolae considerându-l ca fiind depus peste termen.

Asupra apelurilor, în baza materialelor din dosar și a argumentelor prezentate în ședință, colegiul judiciar

C O N S T A T Ă :

Prin *sentința Cahul, sediul Cantemir din 28 decembrie 2022*, Seicaș Vasilii a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 27, art. 186 alin.(2) lit. c) și d) Cod penal și în temeiul normei indicate, cu aplicarea prevederilor art. 364[1] alin.(8) Cod de procedură penală, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 07 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. Termenul de executare a pedepsei de socotit din momentul reținerii.

Cauza a fost examinată de instanța de fond *cu participarea inculpatului Seicaș Vasilii*, în procedură specială în baza art. 364[1] Cod de procedură penală.

Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, Seicaș Vasilii la data de 17 septembrie 2022, aproximativ ora 16:45, având scopul de a sustrage pe ascuns a bunurilor altei persoane, a pătruns prin deteriorarea geamului în mod tainic în domiciliul Anei Josu situate în ***** 12, unde a pregătit mai multe bunuri casnice, şi anume: o geacă de culoarea verde la prețul 900 lei, o plită electrică de culoarea neagră la prețul de 2000 lei, trei tunere cu prețul total de 1500, un ventilator la prețul de 500 lei, un fier de călcat la prețul de 300 lei, un ventilator de culoarea alba la prețul de 500 lei, un săpun pentru mâni valorificat la suma de 15 lei, o cremă ce se utilizează pentru baie valorificat la suma de 30 lei, un șampon valorificat la suma de 30 lei, un instrument pentru curățarea picioarelor valorificat la suma de 25 lei, patru becuri electrice la 100W valorificate la suma totală de 120 lei, un ceas de perete valorificat la suma de 300 lei, un foto portret valorificat la suma de 20 lei, două iluminatoare pentru noapte valorificate la suma de 60 lei preț total, două cutii de vopsea pentru sobă cîte un litru fiecare valorificate la suma de 165 lei preţ total, un dizolvant pentru vopsea valorificat la suma de 35 lei, cinci cuiere pentru haine valorificat la suma de 60 lei, două carnete valorificat la suma de 35 lei, o pereche ochelari pentru soare (damă) valorificat la suma de 100 lei, o pereche ochelari pentru soare (copii) valorificat la suma de 50 lei, şapte bucăţi periuţe ce se utilizează pentru machiaj valorificat la suma de 700 lei, un set de

cosmetică valorificat la suma de 150 lei, două bucăţi instrumente pentru unghii valorificat la suma de 40 lei, vopsea pentru ochii 8 bucăţi valorificat la suma de 100 lei, o floare pentru parfum de culoarea roz valorificat la suma de 20 lei, un instrument pentru aragaz valorificat la suma de 40 lei, două boxe pentru calculator valorificate la suma de 300 lei preţ total, suport din metal ce se utilizează pentru lumânări valorificat la suma de 20 lei, aparat pentru unghii electric (lampă) valorificat la suma de 300 lei, o priză pentru telefon valorificat la suma de 15 lei, două bucăţi cablu pentru telefon valorificat la suma de 20 lei preţ total, două bucăţi de căşti valorificat la suma totală de 40 lei, o perie pentru curăţat hainele valorificată la suma de 180 lei, un set igienic pentru baie valorificat la suma de 180 lei, două utilaje ce se utilizează pentru baie valorificat la suma de 80 lei preţ total, două clătitoare orale valorificate la suma de 40 lei, un albitor pentru haine (ACER) valorificat la suma de 20 lei, un curățător (Blue Star) valorificat la suma de 40 lei, două foarfece pentru unghii valorificate la suma totală de 50 lei, o pălărie alba de dame valorificată la suma de 200 lei, o căciulă de culoarea sură valorificată la suma de 150 lei, cinci căciuli pentru copii valorificate la suma totală de 290 lei, o pereche de cizme din piele valorificată la suma de 300 lei, o pereche de papuci de camera pentru iarnă valorificată la suma de 100 lei, o cremă balizam „Diana” valorificată la suma de 35 lei, un deodorant valorificat la suma de 40 lei, o cremă Nivea valorificată la suma de 40 lei, o vată cosmetică valorificată la suma de 10 lei, un izolator valorificat la suma de 30 lei, patru bucăţi de vopsea pentru unghii valorificat la suma de 100 lei preţ total, aparat pentru gene valorificat la suma de 60 lei, două bucăţi de mărgele din plastic valorificat la suma de 25 lei. trei bucăţi jucării moi valorificat la suma de 300 lei, două bucăţi de pieptene pentru masaj valorificat la suma totală de 160 lei, trei bucăţi de pieptene rotund valorificate la suma totală de 140 lei, o mașină electrică de frezat (Vitek) valorificat la suma de 200 lei, un set de pieptene de frezat din şapte bucăţi valorificat la suma de 150 lei. două halate pentru frezat valorificate la suma de 100 lei, treizeci şi opt bucăţi de clame valorificate la suma de 70 de lei, trei bucăți de clame valorificate la suma de 20 lei, un ornament din lemn valorificat la suma de 15 lei, trei bucăţi accesorii pentru păr valorificate la suma de 75 lei, şase căni valorificate la suma de 160 lei, două recipiente pentru sare valorificate la suma de 30 lei, două pahare din sticlă valorificate la suma de 30 lei, două clește pentru bucătărie valorificate la suma de 100 lei, cinci bucăţi cuţite pentru bucătărie valorificate la suma de 200 lei, douăsprezece linguriţe din metal valorificate la suma de 120 lei, recipient pentru ceai valorificate la suma de 10 lei, două bucăţi termometru valorificate la suma de 40 lei, o sticlă de vin (Vinolei) valorificat la suma de 70 lei, o sticlă votcă valorificată la suma de 70 lei, o sticlă de coniac (Divin) valorificată la suma de 80 lei, o sticlă de lichior valorificată la suma de 80 lei, o sticlă de ulei valorificată la

suma de 35 lei, patru seturi de chei valorificate la suma de 800 lei, un set de chei de la garaj valorificate la suma de 600 lei, un set chei de la locuinţă valorificate la suma de 400 lei, o cutie poștală valorificată la suma de 80 lei, patru perechi de pantaloni pentru dame valorificaţi la suma totală de 850 lei, cinci bucăţi de eşarfe pentru cap valorificate la suma totală de 300 lei, o eșarfa pentru cap valorificată la suma de 30 lei, patru prosoape mari valorificate la suma de 400 lei, două prosoape mici valorificate la suma de 30 lei, o cafea (gold) 100 gr valorificate la suma de 50 lei, un aparat de făcut cafea valorificat la suma de 265 lei, un recipient pentru sare valorificat la suma de 30 lei, două foarfece pentru bucătări de culoarea roz şi negru valorificate la suma de 180 lei, un vas de bucătărie valorificat la suma de 40 lei, un ceaun cu volumul de 9 litri cu capac din sticlă valorificat la suma de 500 lei, o geacă dame de culoarea sură valorificat la suma de 400 lei, o geacă dame de culoarea neagră valorificat la suma de 300 lei, o geacă dame de culoarea cafenie valorificată la suma de 250 lei, o geacă dame de culoarea albastră valorificată la suma de 400 lei, o geacă dame de culoarea sură valorificată la suma de 300 lei, o geacă dame de culoarea roşie valorificată la suma de 350 lei, o geacă dame de jams de culoarea albastră valorificată la suma de 250 lei, patru bluze valorificate la suma de 850 lei, trei rochii (damă) valorificate la suma de 430 lei, 22 de bucăţi de ciorapi pentru femei valorificate la suma de 200 lei, o pereche mănuşi pentru femei valorificate la suma de 100 lei, 16 bucăţi lenjerie damă de diverse culori valorificate la suma de 320 lei, perdele de culoarea galbenă valorificate la suma de 200 lei, set albituri valorificate la suma de 500 lei, două bluze valorificate la suma de 300 lei, o camaşă pentru dame de culoarea albastră valorificată la suma de 100 lei, o geacă pentru femei de culoarea valorificată la suma de 200 lei, o pereche de papuci de camera de mărimea 38 valorificată la suma de 50 lei, trei perechi de sandale valorificate la suma de 1000 lei, trei perechi de cizme valorificate la suma de 1200 lei, trei genţi pentru femei valorificate la suma de 300 lei, patru perechi de sutien mărimea nr.2 valorificate la suma de 320 lei, trei perechi de ştrampi de diverse culori valorificate la suma de 90 lei, un încărcător pentru telefon mobil de culoarea neagră valorificat la suma de 30 lei, un portofel de culoarea roz valorificat la suma de 50 lei, un dop pentru cadă valorificat la suma de 20 lei, instalații pentru pomul de crăciun valorificate la suma de 595 lei, două icoane valorificate la suma de 70 lei, un cleşte pentru albituri valorificat la suma de 50 lei, trei feţe de masă valorificate la suma de 200 lei, o umbrelă pentru plajă valorificată la suma de 130 lei, trei luminări groase în pahare valorificate la suma de 100 lei, un feon pentru păr de culoarea neagă valorificat la suma de 250 lei, două bucăţi de tirbușon valorificate la suma de 60 lei, două telefoane fix valorificate la suma de 590 lei, o paletă de curăţat covoare valorificată la suma de 40 lei, o lăcată în interiorul uşelor valorificată la suma de 400 lei, o valiză de culoarea albă valorificată la suma de

1700 lei, două casetofoane auto valorificate la suma de 1000 lei, o agendă de telefoane valorificată la suma de 185 lei, un suvenir valorificat la suma de 60 lei, o unealtă aspirator valorificată la suma de 200 lei, o geantă turistică valorificată la suma de 300 lei, în rezultat pregătind spre sustragere bunuri în valoare totală de 31196 lei, ce constituie pentru partea vătămată Josu Ana un prejudiciu material considerabil, însă din motive independente de voinţa făptuitorului, ultimul nu şi-a realizat intenţia, deoarece în acel moment în domiciliu a intrat cet. Balan Valeriu care a curmat acţiunile ilegale ale cet. Seicaş Vasilii.

Acțiuni, care au fost încadrate în baza art. 27, 186 alin. (2), lit. c) și d) Cod penal, cu indicii: *”tentativă de furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurile altei persoane, săvârşită prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporţii considerabile, care din cauze independente de voința făptuitorului nu și-a produs efectul”*.

Nefiind de acord cu această sentință, *avocatul Babenco Valeriu în interesele lui Seicaş Vasilii la 09 noiembrie 2023 a depus cerere de apel*, solicitând admiterea apelului, casarea sentinței instanței de fond, și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu stabilirea unei pedepse neprivative de libertate.

Cererea de apel fiind motivată, prin faptul că, instanța de fond a emis o sentință pe care o consideră prea aspră, deoarece este contrară stării de fapt stabilite în baza probelor examinate în cadrul cercetării judecătorești, contravine și prevederilor art.101 alin.(1) Cod de procedură penală.

De asemenea, a menționat că, Seicaș Vasilii este acuzat de comiterea unei infracțiuni mai puțin grave pentru care este prevăzută și o altă formă de pedeapsă alta de cît închisoarea, cum este amenda sau munca neremunerată în folosul comunității.

Invocă că, instanța de judecată la pronunțarea sentinței de condamnare urma să i-a în considerație și faptul că Seicaș Vasilii a înaintat o cerere prin care a solicitat examinarea prezentului dosar în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în timpul comiterii infracțiunii pentru care este condamnat nu execută o altă pedeapsă și nu era în termen de probă.

Consideră că, ansamblul de circumstanțe atenuante privite în coroborare pot puse la pronunțarea unei pedepse mai blânde decât închisoarea.

În drept, cererea de apel a fost întemeiată pe prevederile art.67, art. 400-405, Cod de procedură penală.

La 26 ianuarie 2023 prin intermediul Secției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Cahul a parvenit cererea lui Josu Nicolae prin care

solicită să fie recunoscut în calitate de parte vătămată în prezenta cauză, așa cum este proprietarul casei din care s-a produs furtul **(f.d.160).**

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 27 martie 2023 a fost respinsă ca neîntemeiată cererea depusă de către Josu Nicolae privind atragerea lui ca parte vătămată în cadrul cauzei penale de învinuirea lui Seicaș Vasilii de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 186 alin. (2), lit. c) și d) Cod penal **(f.d.165-167).**

La 01 februarie 2023 prin intermediul Secției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Cahul a parvenit cererea de apel depusă de Josu Nicolae și Josu Ana prin care au solicitat restituirea sumei de 12 460 lei în calitate de pagubă materială **(f.d.142-143).**

În motivarea cererii au indicat că, cu sentința instanței de fond nu sunt de acord așa cum o consideră prea blândă. Solicită încasarea de la Seicaș Vasilii suma de 8050 pentru bunurile deteriorate, sumele de 480, 480, 480 lei cheltuieli de transport, a câte 1 500 lei pentru fiecare pentru zilele de muncă pierdute, în total suma de 12 490 lei.

Procedura de citare a părților în instanța de apel a fost executată integral.

Avocatul Babenco Valeriu, prezent în instanța de apel a pledat întru admiterea apelului înaintat, cu casarea sentinței contestate și emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie aplicată pedeapsă neprivativă de libertate cum ar fi munca neremunerată în folosul comunității în situația. Precizează faptul că, Seicaș Vasili este învinuit de săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave pentru care legiuitorul prevede o altă alternativă de pedeapsă cum ar fi munca neremunerată în folosul comunității sau amenda. Luând în considerație că, acesta la momentul săvârșirii infracțiunii practic nu a furat careva bunuri, dar este învinuit de comiterea unei tentative de furt. Inculpatul Seicaș Vasilii a depus o cerere prin care și-a recunoscut vina și a solicitat examinarea în procedură simplificată. Din acest motiv consideră că, instanța are toate pârghiile legale de a aplica o pedeapsă non privativă de libertate și în cazul dat este posibil de aplicat chiar și munca neremunerată în folosul comunității. Susține că, la faza judecării cauzei în prima instanță, Seicaș Vasilii a depus o cerere, a relatat cum a fost săvârșită infracțiunea, a depus cerere de sine stătător, a fost adecvat. Motivul comportamentului acestuia este inexplicabil. Precizează că Seicaș Vasilii a trecut expertiza psihiatrică, însă aceasta nu a fost finisată. Cu referire la alte cauze penale pe care le are din luna aprilie nu se cunoaște soarta lor și nu se fac careva acțiuni de urmărire penală și nu cunoaște din ce motiv acestea s-au stopat. Respectiv, aplicarea unei pedepse privative de libertate consideră că este nemotivată. Referitor la apelul apelanților Josu Nicolae și Josu Ana consideră că este neîntemeiat și după câte cunoaște aceștia nici nu au fost recunoscuți ca parte civilă pe această cauză penală.

Parte vătămată Josu Ana prezentă în instanța de apel a pledat pentru admiterea propriului apel. Iar apelul avocatului Babenco Valeriu solicită să fie respins, așa cum consideră că pedeapsa este prea blândă și urmează a-i fi stabilită una mai aspră. Nu-și amintește daca a depus cerere privind restituirea pagubelor în cadrul urmăririi penale sau în cursul judecării cauzei. Nu poate explica faptul de ce a depus cererea de apel cu întîrziere.

Apelantul Josu Nicolae în cadrul ședinței de apel a susținut cererea de apel, solicitând o pedeapsă mai aspră pentru Seicaș Vasilii, cît și restituirea prejudiciului material cauzat de acesta. Cererea de apel a depus-o cu întîrziere fiindcă nu cunoaște termenele de depunere a acesteia.

Inculpatul Seicaș Vasilii în ședința instanței de apel nu a avut ce declara.

Procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul – Caragherghi Mariana, s-a expus referitor la cererea de apel a avocatului Babenco Valeriu pe care o consideră absolut neîntemeiată. Susține că, solicitarea de aplicare a unei pedepse non privative de libertate nu se probează prin nici o probă, or, din materialele caracterizante este evident că, inculpatul anterior a fost condamnată, este predispus la săvârșirea unor anumite infracțiuni. Respectiv, consideră că, instanța corect a motivat și a expus soluția de aplicare a unei pedepse sub formă de închisoare. Referitor la solicitarea de a fi aplicată pedeapsa non privativă, precizează că în ședința instanței de fond inculpatul Seicaș Vasilii a invocat că nu este de acord să presteze muncă neremunerată în folosul comunității. Ce se referă la pedeapsa cu amendă este evident că, din cazierul contravențional al inculpatului Seicaș Vasilii, anterior a fost sancționat cu amendă care la moment nu este percepută. Respectiv, solicită respingerea apelului avocatului Babenco Valeriu ca nefondat. Referitor la cererea de apel depusă de către Josu Nicolae și Josu Ana, consideră că, depunerea apelului abia la data de 01 februarie 2023 este un apel tardiv. Persoanele în cererea de apel nu au invocat motivele tergiversării, nu au solicitat repunerea în termen. Astfel, solicită ca apelurile acestora să fie respinse ca tardive. De asemenea solicită să fie menținută sentința primei instanțe, inclusiv cu pronunțarea luării sub strajă a inculpatului Seicaș Vasilii.

Colegiul judiciar audiind părțile, judecând cererile de apel în raport cu materialele cauzei, analizând în complex argumentele invocate în apelurile declarate și în limitele acestora, conclude asupra necesității respingerii ca fiind nefondat apelul declarat de avocatul Babenco Valeriu în interesele inculpatului Seicaș Vasilii, iar apelul lui Josu Ana și Josu Nicolae ca fiind depus peste termen.

Conform art. 414 Cod de procedură penală *„(1) instanţa de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanţă, conform materialelor din cauza penală, şi în baza*

oricăror probe noi prezentate instanței de apel. (2) Instanța de apel verifică declarațiile şi probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. (3) În cazul în care declarațiile persoanelor care au fost audiate în prima instanță se contestă de către părți, la solicitarea acestora, persoanele care le-au depus pot fi audiate în instanța de apel conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. (4) În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. (5) Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. (6) Instanța de apel nu este în drept să-şi întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel şi nu au fost consemnate în procesul-verbal. (7) În cazul sesizării de către părți a nerespectării termenului rezonabil de judecare a cauzei de către prima instanță, instanța de apel se expune şi asupra nerespectării acestui termen".

Potrivit art. 415 Cod de procedură penală *"(1) instanța de apel, judecînd cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge apelul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă: a) apelul a fost depus peste termen, cu excepţia cazurilor prevăzute în art.402; c) apelul este nefondat. (3) Decizia instanței de apel este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării"*.

Este de menționat că, la caz, se contestă sentința Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 29 decembrie 2022, cererea de apel fiind depusă de avocatul Babenco Valeriu în interesele inculpatului Seicaș Vasilii la data de 09 ianuarie 2023, deci fără omiterea termenului de 15 zile, prevăzut de lege.

Instanța de apel menționează că, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, "*instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării şi nu exprimă alte interese decît interesele legii*", iar potrivit art. 26 alin. (3) Cod de procedură penală, "*sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului*".

În baza principiului contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența CEDO, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcția acuzării este pusă pe seama procurorului. CEDO, în hotărîrea Capean vs. Belgia din 13.01.2005, a constatat că, în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6 §2 și e obligatoriu, inter alia, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării.

Mai mult ca atât, este de menționat faptul că ignorarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art. 24 și art. 26 din Codul de procedură penală lezează dreptul inculpatului la un proces echitabil, drept garantat de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Probe noi la examinarea cauzei în instanța de apel nu au fost administrate.

Instanța de apel notează că, cauza a fost examinată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, așa cum inculpatul Seicaș Vasilii a depus cererea autentică de examinare a cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală (**f.d.104**), declarând acesta că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu. Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 14 noiembrie 2022 a fost admisă cererea inculpatului şi s-a dispus judecarea cauzei în procedura simplificată, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală (**f.d.108**). La cererea procurorului au fost cercetate suplimentar probele care caracterizează personalitatea lui Seicaș Vasilii, și anume: - *Caracterizare* din 23 septembrie 2022 eliberată de Primăria com.Cania din care rezultă că, Seicaș Vasilii la locul de trai este caracterizat negativ, are încălcări ale ordinii publice (**f.d.41**); - *Adeverință privind componența familiei* din 23 septembrie 2022 eliberată de Primăria com. Cania (**f.d.42**); - *revendicare* pe numele lui Seicaș Vasilii din care rezultă că, ultimul a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(1) Cod penal, are mai multe cauze penale pe rolul instanței de judecată (**f.d.43-44**); - *cazier contravențional* din care rezultă că, inculpatul a fost tras la răspundere contravențională de mai multe ori pentru - injurie, deteriorarea intenționată a bunurilor străine, sustragerea în proporții mici, huliganismul nu prea grav etc **(f.d. 46)**; - *concluzia medicului narcolog* din care rezultă că, inculpatul la evidența medicului narcolog nu se află **(f.d. 48)**; - *concluzia medicului psihiatru* din care rezultă că, inculpatul la evidența medicului psihiatru nu se află **(f.d. 50)**; - *proces-verbal din 27 septembrie 2022 de audiere a lui Seicaș Vasilii în caliate de bănuit* **(f.d. 48);** - *cererea autentică a inculpatului Seicaș Vasilii de examinare a cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală din 14 noiembrie 2022* ***(f.d.104)****; - declarațiile inculpatului Seicaș Vasilii date în cadrul instanței de fond din 14 noiembrie 2022* ***(f.d.105)****;- procesul-verbal al ședinței de judecată din 14 noiembrie 2022* prin care inculpatul Seicaș Vasilii și-a recunoscut vina și s-a căit de cele comise (**f.d.109-110**).

Potrivit art. 6 CEDO, prevede că ”*orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei sale. Dreptul la un proces echitabil vizează respectarea principiului egalităţii armelor, adică că fiecare parte trebuie să obţină o posibilitate rezonabilă de a-şi prezenta cauza în condiţii care să nu o plaseze întro situaţie net dezavantajoasă în raport cu adversul*”. Dreptul la un proces echitabil este garantat ca fiind efectiv dar nu iluzoriu (c. Engel și alții vs Olanda; Ozturk vs Germania). Iar, într-un stat de drept este necesar respectarea normelor imperative întru asigurarea unui proces penal echitabil. La art. 21 din Constituție, este prevăzut că: ”*orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public,*

în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale”. Din conținutul normei constituționale se deduc trei principii: prezumția nevinovăției, caracterul public al procedurilor penale și posibilitatea persoanei de a utiliza toate mijloacele procedurale necesare pentru apărarea sa. De toate aceste prevederi ținându-se cont la emiterea sentinței contestate.

Și, verificând aspectele de drept, colegiul judiciar constată că la pronunțarea sentinței, instanța de fond corect a determinat circumstanțele de fapt și de drept și just a făcut concluzia că fapta penală reținută în culpa lui Seicaș Vasilii este cea prevăzută de art. 27, 186 alin. (2), lit. c) și d) Cod penal, cu indicii: *tentativă de furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurile altei persoane, săvârșită prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, care din cauze independente de voința făptuitorului nu și-a produs efectul*.

Așa cum, Seicaș Vasilii la data de 17 septembrie 2022, aproximativ ora 16:45, având scopul de a sustrage pe ascuns a bunurilor altei persoane, a pătruns prin deteriorarea geamului în mod tainic în domiciliul Anei Josu situate în ***** 12, unde a pregătit mai multe bunuri casnice, şi anume: o geacă de culoarea verde la prețul 900 lei, o plită electrică de culoarea neagră la prețul de 2000 lei, trei tunere cu prețul total de 1 500 lei, un ventilator la prețul de 500 lei, un fier de călcat la prețul de 300 lei, un ventilator de culoarea alba la prețul de 500 lei, un săpun pentru mâni valorificat la suma de 15 lei, o cremă ce se utilizează pentru baie valorificat la suma de 30 lei, un șampon valorificat la suma de 30 lei, un instrument pentru curățarea picioarelor valorificat la suma de 25 lei, patru becuri electrice la 100W valorificate la suma totală de 120 lei, un ceas de perete valorificat la suma de 300 lei, un foto portret valorificat la suma de 20 lei, două iluminatoare pentru noapte valorificate la suma de 60 lei preț total, două cutii de vopsea pentru sobă cîte un litru fiecare valorificate la suma de 165 lei preţ total, un dizolvant pentru vopsea valorificat la suma de 35 lei, cinci cuiere pentru haine valorificat la suma de 60 lei, două carnete valorificat la suma de 35 lei, o pereche ochelari pentru soare (damă) valorificat la suma de 100 lei, o pereche ochelari pentru soare (copii) valorificat la suma de 50 lei, şapte bucăţi periuţe ce se utilizează pentru machiaj valorificat la suma de 700 lei, un set de cosmetică valorificat la suma de 150 lei, două bucăţi instrumente pentru unghii valorificat la suma de 40 lei, vopsea pentru ochii 8 bucăţi valorificat la suma de 100 lei, o floare pentru parfum de culoarea roz valorificat la suma de 20 lei, un instrument pentru aragaz valorificat la suma de 40 lei, două boxe pentru calculator valorificate la suma de 300 lei preţ total, suport din metal ce se utilizează pentru lumânări valorificat la suma de 20 lei, aparat pentru unghii electric (lampă) valorificat la suma de 300 lei, o priză pentru telefon valorificat la suma de 15 lei, două bucăţi cablu pentru telefon valorificat la suma de 20 lei preţ total, două bucăţi de căşti

valorificat la suma totală de 40 lei, o perie pentru curăţat hainele valorificată la suma de 180 lei, un set igienic pentru baie valorificat la suma de 180 lei, două utilaje ce se utilizează pentru baie valorificat la suma de 80 lei preţ total, două clătitoare orale valorificate la suma de 40 lei, un albitor pentru haine (ACER) valorificat la suma de 20 lei, un curățător (Blue Star) valorificat la suma de 40 lei, două foarfece pentru unghii valorificate la suma totală de 50 lei, o pălărie alba de dame valorificată la suma de 200 lei, o căciulă de culoarea sură valorificată la suma de 150 lei, cinci căciuli pentru copii valorificate la suma totală de 290 lei, o pereche de cizme din piele valorificată la suma de 300 lei, o pereche de papuci de camera pentru iarnă valorificată la suma de 100 lei, o cremă balizam „Diana” valorificată la suma de 35 lei, un deodorant valorificat la suma de 40 lei, o cremă Nivea valorificată la suma de 40 lei, o vată cosmetică valorificată la suma de 10 lei, un izolator valorificat la suma de 30 lei, patru bucăţi de vopsea pentru unghii valorificat la suma de 100 lei preţ total, aparat pentru gene valorificat la suma de 60 lei, două bucăţi de mărgele din plastic valorificat la suma de 25 lei. trei bucăţi jucării moi valorificat la suma de 300 lei, două bucăţi de pieptene pentru masaj valorificat la suma totală de 160 lei, trei bucăţi de pieptene rotund valorificate la suma totală de 140 lei, o mașină electrică de frezat (Vitek) valorificat la suma de 200 lei, un set de pieptene de frezat din şapte bucăţi valorificat la suma de 150 lei. două halate pentru frezat valorificate la suma de 100 lei, treizeci şi opt bucăţi de clame valorificate la suma de 70 de lei, trei bucăți de clame valorificate la suma de 20 lei, un ornament din lemn valorificat la suma de 15 lei, trei bucăţi accesorii pentru păr valorificate la suma de 75 lei, şase căni valorificate la suma de 160 lei, două recipiente pentru sare valorificate la suma de 30 lei, două pahare din sticlă valorificate la suma de 30 lei, două clește pentru bucătărie valorificate la suma de 100 lei, cinci bucăţi cuţite pentru bucătărie valorificate la suma de 200 lei, douăsprezece linguriță din metal valorificate la suma de 120 lei, recipient pentru ceai valorificate la suma de 10 lei, două bucăţi termometru valorificate la suma de 40 lei, o sticlă de vin (Vinolei) valorificat la suma de 70 lei, o sticlă votcă valorificată la suma de 70 lei, o sticlă de coniac (Divin) valorificată la suma de 80 lei, o sticlă de lichior valorificată la suma de 80 lei, o sticlă de ulei valorificată la suma de 35 lei, patru seturi de chei valorificate la suma de 800 lei, un set de chei de la garaj valorificate la suma de 600 lei, un set chei de la locuinţă valorificate la suma de 400 lei, o cutie poștală valorificată la suma de 80 lei, patru perechi de pantaloni pentru dame valorificați la suma totală de 850 lei, cinci bucăţi de eşarfe pentru cap valorificate la suma totală de 300 lei, o eșarfa pentru cap valorificată la suma de 30 lei, patru prosoape mari valorificate la suma de 400 lei, două prosoape mici valorificate la suma de 30 lei, o cafea (gold) 100 gr valorificate la suma de 50 lei, un aparat de făcut cafea valorificat la suma de 265 lei, un recipient pentru sare

valorificat la suma de 30 lei, două foarfece pentru bucătări de culoarea roz şi negru valorificate la suma de 180 lei, un vas de bucătărie valorificat la suma de 40 lei, un ceaun cu volumul de 9 litri cu capac din sticlă valorificat la suma de 500 lei, o geacă dame de culoarea sură valorificat la suma de 400 lei, o geacă dame de culoarea neagră valorificat la suma de 300 lei, o geacă dame de culoarea cafenie valorificată la suma de 250 lei, o geacă dame de culoarea albastră valorificată la suma de 400 lei, o geacă dame de culoarea sură valorificată la suma de 300 lei, o geacă dame de culoarea roşie valorificată la suma de 350 lei, o geacă dame de jams de culoarea albastră valorificată la suma de 250 lei, patru bluze valorificate la suma de 850 lei, trei rochii (damă) valorificate la suma de 430 lei, 22 de bucăţi de ciorapi pentru femei valorificate la suma de 200 lei, o pereche mănuşi pentru femei valorificate la suma de 100 lei, 16 bucăţi lenjerie damă de diverse culori valorificate la suma de 320 lei, perdele de culoarea galbenă valorificate la suma de 200 lei, set albituri valorificate la suma de 500 lei, două bluze valorificate la suma de 300 lei, o camaşă pentru dame de culoarea albastră valorificată la suma de 100 lei, o geacă pentru femei de culoarea valorificată la suma de 200 lei, o pereche de papuci de camera de mărimea 38 valorificată la suma de 50 lei, trei perechi de sandale valorificate la suma de 1000 lei, trei perechi de cizme valorificate la suma de 1200 lei, trei genţi pentru femei valorificate la suma de 300 lei, patru perechi de sutien mărimea nr.2 valorificate la suma de 320 lei, trei perechi de ştrampi de diverse culori valorificate la suma de 90 lei, un încărcător pentru telefon mobil de culoarea neagră valorificat la suma de 30 lei, un portofel de culoarea roz valorificat la suma de 50 lei, un dop pentru cadă valorificat la suma de 20 lei, instalații pentru pomul de crăciun valorificate la suma de 595 lei, două icoane valorificate la suma de 70 lei, un cleşte pentru albituri valorificat la suma de 50 lei, trei feţe de masă valorificate la suma de 200 lei, o umbrelă pentru plajă valorificată la suma de 130 lei, trei luminări groase în pahare valorificate la suma de 100 lei, un feon pentru păr de culoarea neagă valorificat la suma de 250 lei, două bucăţi de tirbușon valorificate la suma de 60 lei, două telefoane fix valorificate la suma de 590 lei, o paletă de curăţat covoare valorificată la suma de 40 lei, o lăcată în interiorul uşelor valorificată la suma de 400 lei, o valiză de culoarea albă valorificată la suma de 1700 lei, două casetofoane auto valorificate la suma de 1000 lei, o agendă de telefoane valorificată la suma de 185 lei, un suvenir valorificat la suma de 60 lei, o unealtă aspirator valorificată la suma de 200 lei, o geantă turistică valorificată la suma de 300 lei, în rezultat pregătind spre sustragere bunuri în valoare totală de 31196 lei, ce constituie pentru partea vătămată Josu Ana un prejudiciu material considerabil, însă din motive independente de voinţa făptuitorului, ultimul nu şi-a realizat intenţia, deoarece în acel moment în domiciliu a intrat cet. Balan Valeriu care a curmat acţiunile ilegale ale lui Seicaş Vasilii.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe administrate în cauza penală instanței de fond și care au fost corect apreciate prin prisma pertinenței, concludenții, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu prin coroborare, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, potrivit căruia: *„fiecare probă necesită să fie apreciată din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității şi veridicității lor, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor”*.

Colegiul judiciar notează că, prin apelul depus de către avocatul Babenco Valeriu, se desprinde că acesta nu contestă circumstanțele de fapt constatate de instanța de fond și nici calificarea faptelor imputate lui Seicaș Vasilii, dar avocatul este rezervat asupra soluției instanței de fond, cu privire la aplicarea pedepsei cu închisoarea, pledând pentru o pedeapsă neprivativă de libertate, cum ar fi muncă neremunerată în folosul comunității, invocând că pedeapsa aplicată - cu închisoarea, ar fi una prea aspră.

Este de reținut că în instanța de fond cauza a fost examinată în baza art. 364[1] Cod de procedură penală așa cum, la 14 noiembrie 2022 până la începutul examinării judiciare, inculpatul Seicaș Vasilii a depus cerere prin care a indicat că recunoaște vina în acuzarea înaintată și a cerut efectuarea examinării judiciare în baza probelor administrate în faza de urmărire penală (**f.d.104**). Instanța de judecată prin încheiere protocolară din 14 noiembrie 2022 a admis cererea inculpatului înaintată în ședința preliminară privind examinarea judiciară în baza probelor administrate în faza de urmărire penală (**f.d.108**).

Conform art. 364[1] (în vigoare la data examinării cauzei în instanța de fond) Cod de procedură penală *”(1) pînă la începerea cercetării judecătoreşti, inculpatul poate declara, personal prin înscris autentic, că recunoaşte săvîrşirea faptelor indicate în rechizitoriu şi solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală. (2) Judecata nu poate avea loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, decît dacă inculpatul declară că recunoaşte în totalitate faptele indicate în rechizitoriu şi nu solicită administrarea de noi probe. (3) În cadrul şedinţei preliminare sau pînă la începerea cercetării judecătoreşti, instanţa îl întreabă pe inculpat dacă solicită ca judecata să aibă loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, pe care le cunoaşte şi asupra cărora nu are obiecţii, apoi acordă cuvîntul procurorului, părţii vătămate şi celorlalte părţi asupra cererii formulate. (4) Instanţa de judecată admite, prin încheiere, cererea dacă din probele administrate rezultă că faptele inculpatului sînt stabilite şi dacă sînt suficiente date cu privire la persoana sa pentru a permite stabilirea unei pedepse şi procedează la audierea inculpatului potrivit regulilor de audiere a martorului. (5) În caz de admitere a cererii, preşedintele explică persoanei vătămate dreptul de a deveni parte civilă şi întreabă partea civilă,*

partea civilmente responsabilă dacă propun administrarea de probe, după care instanţa procedează la dezbateri judiciare. Dezbaterile judiciare se compun din discursurile procurorului, apărătorului şi inculpatului, care pot lua încă o dată cuvîntul în formă de replică. Dacă în şedinţă participă partea vătămată, partea civilă şi partea civilmente responsabilă, cuvânt în dezbateri li se oferă şi acestora. (6) În caz de admitere a cererii privind judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, sentinţa se adoptă în condiţiile prevăzute de prezentul cod, cu derogările din prezentul articol. (7) În caz de soluţionare a cauzei prin aplicarea prevederilor alin.(1), dispoziţiile art.382–398 se aplică în mod corespunzător. Partea introductivă a sentinţei conţine, pe lîngă datele expuse la art.393, menţiunea despre judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală. (8) Inculpatul care a recunoscut săvîrşirea faptelor indicate în rechizitoriu şi a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunităţii şi de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă. Dacă pedeapsa prevăzută de lege este detenţiunea pe viaţă, se aplică pedeapsa închisorii de 30 de ani. (9) În caz de respingere a cererii, instanţa dispune judecarea cauzei în procedură generală”.

Colegiul judiciar a constatat că, la judecarea cauzei instanța de fond corect a examinat și acceptat cererea inculpatului privind judecarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, considerând că din probele administrate rezultă că, fapta inculpatului este stabilită și există suficiente date cu privire la persoana inculpatului pentru a permite stabilirea unei pedepse, după cum o cer prevederile art. 364^1 alin. (4) Cod de procedură penală. Just a apreciat prima instanță că din probele administrate în cursul urmăririi penale rezultă că, fapta a avut loc și a fost săvârșită de către inculpatul Seicaș Vasilii în circumstanțele descrise mai sus. La momentul judecării cauzei și pronunțării sentinței de către instanța de fond, acțiunea lui Seicaș Vasilii corect au fost calificată în baza art. 27, 186 alin.(2) lit. c) și d) Cod penal. Mai mult ca atât, și la stabilirea și individualizarea pedepsei pentru inculpatul Seicaș Vasilii, prima instanță nu a admis abateri de la criteriile de individualizare a pedepsei. Este de menționat faptul că prima instanță la emiterea sentinței corect a stabilit pedeapsa inculpatului, fiind respectate în acest sens și prevederile art. 61 Cod penal.

Astfel, instanța de apel reține că, prin apelul depus de către avocatul Babenco Valeriu în interesele inculpatului se desprinde că apărarea nu contestă circumstanțele de fapt constatate de instanța de fond și nici calificarea faptelor imputate inculpatului. Însă, odată cu depunerea apelului, partea apărării este

rezervată asupra soluției instanței de fond cu privire la pedeapsa stabilită sub formă de închisoare pe un termen de 7 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Menționând apărarea că, o pedeapsă neprivativă de libertate cum ar fi munca neremunerată în folosul comunității, este posibil de a fi aplicată având în vedere toate circumstanțele cauzei și personalitatea inculpatului, dar nu cea aplicată de instanța de fond.

Instanța de apel reține că, potrivit art. 61 Cod penal, scopul pedepsei penal este restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către acesta, cât și de către alte persoane. Mai mult ca atât, este de notat că în conformitate cu art. 75 Cod penal, individualizarea judiciară a pedepsei este realizată de către instanța de judecată și constă în stabilirea și aplicarea pedepsei prevăzute de sancțiune, pentru infracțiunea săvârșită, în funcție de gravitatea infracțiunii săvârșite, de personalitatea infractorului, de împrejurările concrete în care s-a comis infracțiunea.

Este necesar de menționat și faptul că, pedepsele stabilite de instanța de judecată trebuie să fie nu numai legale, în sensul de respectare a cadrului legal de individualizare judiciară, dar în același timp, trebuie să fie și juste, adică să se respecte criteriul proporționalității, care presupune stabilirea cuantumului pedepsei în funcție de gravitatea infracțiunii și vinovăția autorului. În același timp, trebuie să fie respectată prevederea art. 61 Cod penal, conform căruia, pedeapsa care se aplică urmează să-și atingă scopul de restabilire a echității sociale și prevenire a săvârșirii noilor infracțiuni de către alte persoane.

Mai mult ca atât, la stabilirea pedepsei instanța de fond a pus accent și pe prevederile art. 2 alin. (2) din Codul penal, în care este stipulat că *„legea penală are, de asemenea, drept scop prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni”*. Astfel, ținând cont de cele menționate, la stabilirea pedepsei, instanța de fond a ținut cont și de personalitatea inculpatului, inclusiv de prevederile art. 16 Cod penal, conform cărora Seicaș Vasilii a săvârșit infracțiunea din categoria celor mai puțin grave, pentru care legea penală prevede drept sancțiune pedeapsă sub formă de amendă în mărime de la 650 la 1 350 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 4 ani.

La fel, instanța de fond la formularea concluziei privind stabilirea pedepsei cu închisoarea, a ținut cont de faptul că inculpatul a recunoscut vinovăția în cele comise, a ținut cont de prevederile art. 364^1 Cod de procedură penală, de faptul că inculpatul s-a căit de cele săvârșite prin recunoașterea vinovăției, s-a luat în considerație și atitudinea inculpatului față de cele săvârșite, de materialele caracterizante anexate la dosar în privința lui Seicaș Vasilii, care potrivit caracteristicii eliberate Primăria com. Cania din care rezultă că, Seicaș Vasilii la locul de trai este caracterizat negativ, are încălcări ale ordinii publice (**f.d.41**); la

evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află **(f.d.48,50)**, inculpatul a fost tras la răspundere contravențională de mai multe ori pentru - injurie, deteriorarea intenționată a bunurilor străine, sustragerea în proporții mici, huliganismul nu prea grav etc **(f.d. 46)**; anterior judecat **(43-44)**, precum că acesta nu este la prima încălcare stabilită de legea penală fiind condamnat anterior. La fel, pe rolul instanței se află mai multe cauze penale intentate în privința inculpatului.

Ținând cont de cele menționate în ansamblu, se desprinde că, corect instanța de fond a conchis că corectarea şi reeducarea inculpatului este posibilă în condițiile aplicării a unei pedepse pe un termen de 07 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Cu atât mai mult că, prima instanță la emiterea sentinței a motivat de ce aplică anume această pedeapsă, acordând deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75 Cod penal că, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului cât și prevenția vor fi atinse prin aplicarea pedepselor nominalizate supra. Or, pedeapsa este echitabilă şi atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului şi prevenirea comiterii de noi infracțiuni atât de către condamnat, cât şi de alte persoane. Astfel, s-a pus accent pe căința sinceră, la fel, s-a ținut cont și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Toate acestea denotă că, instanța de fond i-a stabilit pedeapsa în raport cu faptele comise, punându-se accent în acest sens pe personalitatea acestuia, ținând cont de toate circumstanțele cauzei, inclusiv de faptul că inculpatul a tentat la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin gravă. Astfel, la stabilirea pedepsei inculpatului, colegiul judiciar reține că instanța de judecată a acordat deplină eficiență prevederilor art. 2, art. 61, art. 75-78 Cod penal.

La fel, instanța de fond a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de circumstanțele în care a fost comisă fapta, de persoana celui vinovat, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia, punând accent și pe personalitatea inculpatului, care nu se află la evidența medicului psihiatru, anterior a fost tras la răspundere penală și contravențională, mai are intentate cauze penale în privința sa, cât și pe faptul că inculpatul a recunoscut vina și că, se căiește sincer de cele comise.

La fel, s-a pus accent și pe faptul că executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice, nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate, dar să ducă la realizarea scopului prevăzut de art. 61 Cod penal.

Astfel, colegiul judiciar reține că instanța de fond corect a constatat faptul că pedeapsa ce ar fi aptă să-l facă pe Seicaș Vasilii să meargă pe calea corijării, este doar pedeapsa cu închisoare pe un termen de 07 luni. Instanța de apel reține că la caz, just a fost stabilită posibilitatea aplicării inculpatului anume a pedepsei cu

închisoare pe un termen de 07 luni așa cum, inculpatul a contribuit la stabilirea adevărului în cauză, recunoscând vina în cele comise, iar în instanța de fond și apel inculpatul a indicat că se căiește sincer de cele săvârșite. Mai mult ca atât, este de notat la stabilirea pedepsei instanța de fond a pus accent și pe materialul caracterizant în privința inculpatului.

În acest sens nu pot fi reținute alegațiile apărării că de instanța de fond nu au fost luate în considerare circumstanțele atenuante prevăzute de art. 75 Cod penal, cum ar fi: gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Ținând cont de cele expuse, nu poate fi reținut ca întemeiat nici argumentul părții apărării precum că, în cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. Astfel, colegiul judiciar notează că, Seicaș Vasilii fiind tras la răspundere penală și contravențională, fiindu-i aplicate inclusiv sancțiuni sub formă de amendă, însă acestea nu au fost achitate, totodată pe rolul instanței se află și alte cauze de învinuire a lui Seicaș Vasilii pentru comiterea infracțiunilor mai puțin grave și grave și odată cu depunerea apelului invocă dezacordul cu pedeapsa prea aspră, ceea ce este tratat de instanța de apel ca o poziție aleasă de apărare.

Colegiul judiciar reține ca nefondată afirmația apărării precum că în timpul comiterii infracțiunii pentru care este condamnat nu executa o altă pedeapsă și nu era în termen de probă. Or, legea penală nu prevede stabilirea pedepsei sub formă de închisoare doar în cazul comiterii infracțiunii fiind în termen de probă.

De asemenea, instanța de apel nu poate reține solicitarea apărării privind aplicarea unei pedepse neprivative de liberate, or instanța de fond a ținut cont de toate circumstanțele cazului, de personalitatea inculpatului și a aplicat o pedeapsă legală și întemeiată, a ținut cont de scopul legii penale prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către acesta, cât și de către alte persoane.

Ținând cont și de circumstanțele cauzei enunțate supra, de persoana inculpatului care potrivit caracteristicii s-a stabilit că se caracterizează negativ, a fost observat în încălcarea ordinii publice, anterior a fost tras la răspundere penală și contravențională, la moment pe rolul instanței de fond se află mai multe cauze penale intentate în privința inculpatului Seicaș Vasilii, circumstanțe ce denotă faptul că careva concluzii nu și-a format. Astfel, just instanța de fond a conchis că corectarea şi reeducarea inculpatului este posibilă în condițiile aplicării unei pedepse definitive pe un termen de 07 luni închisoare, cu executarea pedepsei în

penitenciar de tip semiînchis așa cum, o altă pedeapsă nu ar fi aptă să-l ducă pe Seicaș Vasilii pe calea corijării.

Este de menționat și faptul că, conform art. 75 Cod penal *”(1) persoanei recunoscute vinovate de săvîrşirea unei infracţiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod şi în strictă conformitate cu dispoziţiile Părţii generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei şi termenului pedepsei, instanţa de judecată ţine cont de gravitatea infracţiunii săvîrşite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condiţiile de viaţă ale familiei acestuia. (2) În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracţiunea săvîrşită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepţional şi se aplică atunci cînd gravitatea infracţiunii şi personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă şi nu şi-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvîrşirea infracţiunii, se stabileşte numai în cazul în care o pedeapsă mai blîndă, din numărul celor menţionate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepţional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanţa de judecată. (3) Pentru săvîrşirea unei infracţiuni uşoare sau mai puţin grave, pedeapsa se aplică minorului numai dacă se apreciază că luarea măsurii cu caracter educativ nu este suficientă pentru corectarea minorului”*.

În circumstanțele relatate supra, instanța de fond la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei aplicate inculpatului, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana inculpatului, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării si reeducării vinovatului. Or, având în vedere personalitatea inculpatului, care nu se prezintă a fi una pozitivă, dânsul nu este pentru prima dată în conflict cu legea, circumstanțe atenuante și agravante lipsesc potrivit rechizitoriului, a manifestat căință sinceră, şi a recunoscut vinovăția. Astfel, se desprinde că, prima instanță a individualizat pedeapsa în raport cu aceste criterii, a ținut cont și de prevederile art. 364^1 Cod de procedură penală la stabilirea pedepsei. Și, în viziunea instanței de apel sentința adoptată este echitabilă, dat fiind că pedeapsă este proporțională faptei, vinovăției și personalității inculpatului.

Iar, conform art. 75 Cod penal, o pedeapsă mai aspră din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Or, pedeapsa şi modalitatea de executare a acesteia trebuie

individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale şi evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Astfel, instanța de apel statuează că, pedeapsa individualizată de prima instanță, corespunde atât principiului proporționalității, cât şi scopului prevăzut la art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât şi a altor persoane.

În asemenea circumstanțe, nu pot fi reținute argumentele avocatului Babenco Valeriu, precum că pedeapsa aplicată ar fi prea severă. Așa cum, în urma examinării apelului depus s-a stabilit că, anume pedeapsa aplicată de prima instanță este corectă, echitabilă și legală, această concluzie fiind întemeiată pe prevederile legislației naționale și cele internaționale, cu acordarea eficienței prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsă care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, cât și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane. Or, restabilirea echității sociale reprezintă o valoare supremă în societate și este garantată de art. 1 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova. Deci, ținând cont de gradul de pericol al infracțiunii săvârșite de inculpat, care face parte din infracțiunile mai puțin grave, punând accent pe personalitatea inculpatului, atitudinea acestuia față de infracțiunea comisă, indicând acesta și faptul că îi pare rău de cele comise, colegiul judiciar conchide că corect prima instanță în privința acestuia a stabilit o pedeapsă echitabilă. În acest sens fiind acordată eficiență prevederilor art. 2-3, art. 7, art. 61, art. 75-77 Cod penal, iar cele invocate în cererea de apel se manifestă doar ca o nemulțumire nemotivată cu soluția instanței de fond.

Referitor la apelul depus de Josu Ana și Josu Nicolae este de menționat că, la caz, se constată că sentința Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir este din 29 decembrie 2022, iar la examinarea cauzei în instanța de fond Josu Ana și Josu Nicolae fiind prezenți în ședința de judecată din 14 noiembrie 2022 au cunoscut despre stabilirea deliberării și pronunțării sentinței pentru data de 15 decembrie 2022 (**106-110**). Ședința de judecată din 15 decembrie 2022 nu a avut loc în legătură cu faptul suprapunerii ședințelor. Astfel ședința de pronunțare a sentinței fiind amînată pentru data de 29 decembrie 2022. (**f.d.112**). Dar, în ședința de judecată din 29 decembrie 2022 Josu Ana și Josu Nicolae nu s-au prezentat și nu au adus la cunoștință instanței motivele neprezentării sale, fiind pronunțată sentința contestată (**f.d.113**).

Astfel, este de notat faptul că, Josu Ana și Josu Nicolae au fost informați că, pentru data de 14 noiembrie 2022 a fost stabilită deliberarea și pronunțarea sentinței, dar aceștia nu s-au interesat dacă la această dată a fost pronunțată sentința. Astfel sentința fiind pronunțată la data de 29 decembrie 2022. Și, odată cu

depunerea apelului la data de 01 februarie 2023, menționând că, instanța de fond nu i-a informat despre data pronunțării sentinței, de aceea consideră că, apelul este declarat în termen.

În acest sens, colegiul judiciar notează că, potrivit art. 319 Cod de procedură penală *„(2)* ***partea prezentă la un termen de judecată nu mai este citată pentru termenele ulterioare, chiar dacă va lipsi la vreunul dintre aceste termene.*** *(5) Cînd judecata se desfăşoară în continuare, părţile şi ceilalţi participanţi la proces nu se mai citează”*. Iar, în speță, atât Josu Ana și Josu Nicolae au fost prezenți în ședințele de judecată a instanței de fond, participând la examinarea cauzei și expunându-se asupra circumstanțelor cauzei date, inclusiv în ședința de judecată din 14 noiembrie 2022 au fost prezenți și au cunoscut despre stabilirea deliberării și pronunțării sentinței pentru data de 15 decembrie 2022. Deci, din sensul art. 319 alin. (2) și (5) Cod de procedură penală, se desprinde faptul că, chiar dacă ședința stabilită pentru data de 15 decembrie 2022 a fost amânată până la data de 29 decembrie 2022, și părțile nu s-au prezentat, instanța de judecată nu mai avea obligația de a-i cita pentru data de 29 decembrie 2022.

Cu atât mai mult că, potrivit art. 331 Cod de procedură penală *„(2) dacă în procesul judecării cauzei apare necesitatea de a administra noi probe sau de a modifica învinuirea adusă inculpatului în sensul agravării ei, precum şi în legătură cu alte circumstanţe, instanţa, în condiţiile art.326 şi 327, amînă şedinţa de judecată pe o perioadă respectivă de timp, convenind cu părţile asupra datei continuării şedinţei. La luarea hotărîrii privind amînarea şedinţei, preşedintele numeşte data, ora şi locul şedinţei,* ***iar părţile şi persoanele prezente la această şedinţă sînt obligate să se prezinte la data numită fără a fi citate suplimentar****. Totodată se aplică, în mod corespunzător, dispoziţiilor art.201”*.

Este de menționat că, potrivit art. 402 Cod de procedură penală ***”(1) termenul de apel este de 15 zile de la data pronunţării sentinţei integrale, dacă legea nu dispune altfel”***.

Conform art. 403 Cod de procedură penală *„(1) apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanţa de apel constată că întîrzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale. (2) Pînă la soluţionarea repunerii în termen, instanţa de apel poate suspenda executarea hotărîrii”*.

Mai mult ca atât, la art. 404 Cod de procedură penală, este stipulat că *„(1)* ***participantul la proces care a lipsit atît la judecarea, cît şi la pronunţarea sentinţei şi nu a fost informat despre adoptarea sentinţei poate declara apel şi peste termen, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la data începerii executării pedepsei*** *sau încasării despăgubirilor materiale. (2) Apelul declarat peste termen nu*

suspendă executarea sentinţei. (3) Instanţa de apel poate suspenda executarea sentinţei atacate”.

Ținând cont de prevederile menționate supra, termenul de depunere a apelului a început să curgă pentru Josu Ana și Josu Nicolae din data de 14 noiembrie 2022, aceștia fiind prezenți în ședința de judecată când a fost examinată cauza și au cunoscut despre stabilirea sentinței de deliberare și pronunțare. Însă, nu s-au interesat dacă la data de 15 decembrie 2022 a fost pronunțată sentința sau nu.

În circumstanțele expuse supra se desprinde că, Josu Ana și Josu Nicolae au cunoscut despre examinarea cauzei şi urma să se intereseze de soarta acesteia și soluția adoptată de instanță. Deoarece, după cum sugerează şi jurisprudența CEDO, apelantul fiind prezent la examinarea cauzei în instanța de fond, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr.7557/03 din 1109.2007), şi de a contesta în termenul legal hotărârea primei instanțe, fapt însă ignorat de acesta, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea cererii de apel. Prin materialele dosarului nefiind demonstrată imposibilitatea lui Josu Ana și Josu Nicolae de a declara apelul în termen.

Iar, potrivit dispoziţiilor art. 230 Cod de procedură penală, *în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual şi nulitatea actului efectuat peste termen*.

Luând în considerație că, apelantul nu a depus apel în termenul de 15 zile, prevăzut de art. 402 Cod de procedură penală, Colegiul judiciar concluzionează asupra necesității respingerii apelului lui Josu Ana și Josu Nicolae ca fiind depus peste termen așa cum, la caz, nu s-a demonstrat imposibilitatea depunerii apelului în termen și, nici nu s-a solicitat repunerea în termen, nu au fost invocate în acest sens careva argumente plauzibile, care ar duce la repunerea în termenul de depunere a apelului și nu a fost explicat omiterea termenului de depunere a apelului.

Astfel, Josu Ana și Josu Nicolae au manifestat dezinteres față de soarta dosarului, or, participând în ședința de judecată din 14 noiembrie 2022 și chiar dacă a fost amânată deliberarea și pronunțarea sentinței de la data de 15 decembrie 2022 până data de 29 decembrie 2022, Josu Ana și Josu Nicolae nu s-au prezentat în această ședință de judecată și nici nu s-au interesat dacă la dată preconizată a fost sau nu pronunțată sentința. Mai mult ca atât, nu s-au interesat nici ulterior, pe parcursul termenului de 15 zile, după prima dată stabilită pentru deliberarea și pronunțarea sentinței pe cauza dată (15 decembrie 2022). Or, nu au prezentat instanței de apel careva probe în acest sens, iar din materialele cauzei rezultă că, apelantul și avocatul acesteia au fost prezenți la examinarea cauzei și au cunoscut despre data pronunțării sentinței, dar în ședința de judecată stabilită pentru data de

15 decembrie 2022 nu s-au prezentat și nu au întreprins măsuri pentru a afla rezultatul ședinței stabilite.

Totodată, nu se manifestă ca fiind întemeiat argumentul că, deliberarea și pronunțarea sentinței a fost amânată, fără a-i înștiința despre data deliberării și pronunțării sentinței. Or, potrivit art. 319 alin. (2), (5) și art. 331 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța nu era obligată să înștiințeze părțile, dar după cum sugerează practica CEDO, părțile trebuie să urmărească pas cu pas soarta dosarului.

În circumstanțele expuse supra, colegiul judiciar reține că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, indică Curtea, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință. În toate cazurile, instanțele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

Cu atât mai mult că, pentru a se putea cere repunerea în termenul de declarare a cererii de apel la sentința din 29 decembrie 2022, partea care nu și-a exercitat dreptul procedural în termenul legal, trebuie să facă dovada existenței unei împrejurări mai presus de voința sa, deci a unei împrejurări care să excludă culpa părții respective.

Totodată, este de menționat şi faptul că, ***părțile interesate în cadrul unui proces, trebuie să urmărească „pas cu pas" desfășurarea procesului***, remarcă sugerată şi de jurisprudența Curţii Europene.

Din sensul normelor de drept citate rezultă că, pe durata întregului proces părțile sunt obligate să se intereseze de soarta dosarului care se examinează la cererile acestora. Prin urmare, după cum sugerează şi jurisprudența CEDO, recurentul trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță şi de a contesta în termenul legal hotărârea primei instanțe, fapt însă ignorat de apelant, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea cererii de apel.

Prin urmare, apelul declarat de către Josu Ana și Josu Nicolae împotriva sentinței Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din data de 29 decembrie 2022, este depus peste termen, iar prevederile art. 403-404 Cod de procedură penală nu sunt

aplicabile cazului din speță, circumstanță ce demonstrează necesitatea respingerii apelului ca fiind depus peste termen.

Or, stingerea dreptului la apel constituie o sancțiune a neglijenței titularului acelui drept, care manifestând o pasivitate nejustificată nu şi-a exercitat dreptul un timp îndelungat. De altfel, o stare de fapt care se prelungește în timp, fără a fi modificată, corespunde unei stări de drept, însemnând că dacă într-un interval prevăzut de lege relațiile dintre participanţii la un raport juridico penal se mențin într-o anumită formă, nu mai există rațiuni pentru a fi schimbate, de vreme ce ele s-au consolidat tocmai prin trecerea timpului într-un anumit fel.

În astfel de circumstanțe, luând în considerație că, de către Josu Ana și Josu Nicolae a fost încălcat, termenul de 15 zile, la depunerea apelului, prevăzut de art. 402 Cod de procedură penală, Josu Ana și Josu Nicolae fiind prezenți în instanța de fond la examinarea cauzei, cunoscând despre data pronunțării sentinței contestate, totuși, nu a întreprins măsuri pentru a afla dacă la data preconizată a fost sau nu pronunțată sentința și nu a acționat întru contestarea sentinței în termen.

Prin urmare, se manifestă necesitatea respingerii ca nefiind nefondat apelul declarat de către avocatul Babenco Valeriu în interesele lui Seicaș Vasilii, cât și necesitatea respingerii apelului declarat de Josu Ana și Josu Nicolae ca fiind depus peste termen, iar hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată, care urmează a fi menținută fără modificări.

Conducându-se de art. 413 - 414, art. 415 alin. (1), pct. 1), lit. a), c) și alin. (3) Cod de procedură penală, colegiul judiciar

D E C I D E :

Se respinge ca fiind nefondat apelul declarat de către avocatul Babenco Valeriu în interesele lui Seicaș Vasilii.

Se respinge ca fiind depus peste termen apelul declarat de către partea vătămată Josu Ana și apelantul Josu Nicolae.

Se menține sentința Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 29 decembrie 2022, pronunțată în cauza penală privindu-l pe Seicaș Vasilii învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 186 alin.(2) lit. c) și d) Cod penal.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare, însă poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Dispozitivul deciziei integrale pronunțat în ședință publică la 21 decembrie 2023, ora 09^{15}.

Preşedintele şedinţei de judecată,
Judecător Movilă Vitalie

Judecătorii: Ion Dănăilă

Dvurecenschii Evghenii